

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0409U002188

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 08-05-2009

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Чейлітко Наталія Генадіївна

2. Chejlitko Natalya Genadiivna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: кандидат наук

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 10.02.01

Назва наукової спеціальності: Українська мова

Галузь / галузі знань: Не застосовується

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Не застосовується

Дата захисту: 23-04-2009

Спеціальність за освітою: 02.19

Місце роботи здобувача: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): Д 26.001.19

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: вул. Володимирська, 60, м. Київ, Київська обл., 01033, Україна

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Київський національний університет імені Тараса Шевченка

Код за ЄДРПОУ: 02070944

Місцезнаходження: 01033, м. Київ, вул. Володимирська, 64

Форма власності:

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації:

Коди тематичних рубрик: 16.21.33

Тема дисертації:

1. Відображення синтаксичної та лексичної цілісності речення через зони зв'язків словоформ
2. Reflection of syntactic and lexical integrity in sentence through word forms' connections zones

Реферат:

1. Дослідження є першою спробою системного вивчення зон зв'язків словоформ у реченні на матеріалі українських текстів політичних новин. Зоною зв'язків словоформи (ЗЗС) називають ту частину речення, на яку поширюються синтаксичні зв'язки словоформи. У праці за допомогою об'єктивних формальних методів експліковано типові моделі ЗЗС та описано їхні істотні характеристики, на основі яких показано дію законів переваги та простоти: для кожного класу слів можна визначити велику кількість коротких /простих моделей ЗЗС, тоді як довгі/складні моделі сукупно складають невелику частину від загальної кількості моделей. Серед моделей ЗЗС іменника, що мають однакову довжину, в межах певної позиції опорного іменника виявлено кілька (від однієї до чотирьох) типових моделей, які кількісно переважають решту моделей. У межах кожної моделі ЗЗС, встановленої для певної визначеної позиції опорного іменника, існує одна або дві типові схеми. Статистичний аналіз розподілу синтаксичних зв'язків у реченнях довжиною 6-14

слововживань виявив взаємозв'язок між позицією, яку обіймає елемент у реченні, та кількістю зв'язків цього елемента речення. Показано, що в реченні кожної конкретної довжини існують відрізки, які з найбільшою імовірністю характеризуються високою синтаксичною спаяністю. Виявлено закономірність у ймовірнісному розподілі сил спаяності елементів у реченні: з імовірністю 50 % сила спаяності між першим та другим елементами речення дорівнюватиме двом. Встановлено, що для речень довжиною 6-14 слововживань взаємозв'язок між довжиною речення та середнім значенням загальної кількості зв'язків, наявних у ньому, виражається функцією $y=3x-4$. У праці підтверджено гіпотезу про можливість створення лексико-тематичної моделі дискурсу на основі блоків спаяності елементів речення. Упорядковані в лексико-тематичну модель ЛСВ адекватно відобразили тематичну спрямованість проаналізованого дискурсу.

2. Thesis is dedicated to the systematic analysis of word forms' connections zones in Ukrainian texts of political news. Sentence segment, covered by word form's syntactic connections, is termed zone of word form's connections. By the objective formal methods the typical models of word form's connections zones are explicated and their essential characteristics are described. On results the treatment of actual material laws of preference and simplicity are showed: for each word lexico-grammatical class there are a lot of short/simple models of word form's connections zones, whereas lengthy/complex models jointly are of small account. Statistical analysis of syntactic connections distribution in sentences 6-14 word forms long revealed correlation of word form's position and amount of its connections. There are segments in sentence of each particular length, that with the most probability are the most syntactically connected ones. Correlation of sentence length and mean total amount of connections in sentence is discovered. It can be described by function $y=3x-4$. The hypothesis of possibility to compose a lexico-thematic model of discourse by cohesion block of sentence elements is confirmed. Lexico-semantic variants, composed in lexico-thematic model of discourse, reflect topics of discourse sufficiently.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:

Підсумки дослідження:

Публікації:

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації:

Зв'язок з науковими темами:

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Дарчук Наталія Петрівна

2. Darchuk Natalya Petrivna

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Перебийніс Валентина Ісидорівна

2. Перебийніс Валентина Ісидорівна

Кваліфікація: д.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ситар Ганна Василівна

2. Ситар Ганна Василівна

Кваліфікація: к.філол.н., 10.02.01

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

Рецензенти

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Мойсієнко Анатолій Кирилович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Мойсієнко Анатолій Кирилович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Реєстратор

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Т.А.